

Oponentský posudek diplomové práce
HANY PĚNKOVÉ
Odklady školní docházky – průzkum v regionu Roudnice n. L.

Vedoucí DP: Doc. PhDr. Eva Opravilová, CSc.

Téma práce je zaměřeno na problematiku vzrůstajícího počtu odkladů školní docházky. Autorka se zamýšlí nad důvody tohoto negativního vývoje v souvislosti s docházkou dětí do mateřské školy, která dosahuje u předškolní populace téměř 100% účast.

Práce je tradičně dělena na teoretickou a praktickou část. Rozsah práce splňuje stanovené požadavky a obě části práce mají vyvážený poměr stran. Po formální stránce je diplomová práce zpracována na vysoké úrovni. Autorka velmi citlivě pracuje s citačními údaji a práci pro vyšší názornost doplňuje text tabulkami a grafy, které jsou pečlivě provázány s textem, přehledně zpracovány a označeny.

V teoretické části se autorka věnuje aspektům školní zralosti a zároveň terminologicky vymezuje základní pojmy (školní připravenost, školní zralost, školní způsobilost). V dalších kapitolách porovnává příčiny školní nezralosti a školní nezpůsobilosti a analyzuje opatření pro školsky nezralé děti. Prezentuje možnosti testů pro šetření školní zralosti a stručně seznamuje s vývojem názorů na připravenost dětí na školu (J. A. Komenský, období do roku 1948 i po roce 1948) a srovnává se současným pojetím přípravy na vstup do školy, který dává do souvislosti s rodinou a mateřskou školou.

Čtvrtou kapitolu věnuje pedagogické diagnostice v mateřské škole, kde vymezuje základní pojmy a velice precizně prezentuje jednotlivé diagnostické metody. Autorka objasňuje i předpoklady učitele pro diagnostiku a předkládá možnosti testů, které lze použít v mateřské škole. Vhodným doplněním této problematiky je aktuální problematika legislativy odkladů školní docházky. Přínosem práce je především prezentace intervence a některých možností posílení školní připravenosti v podmínkách mateřské školy.

Celá teoretická část je velmi dobře propracovaná, autorka prokázala schopnost vyhledat, analyzovat a porovnat získané informace, k čemuž využila veliké množství dostupné odborné literatury.

Po metodologické stránce je práce zpracována na velmi dobré úrovni. Autorka si stanovila velmi přesně cíl a následně formulovala výzkumné úkoly i hypotézy (s. 67). Autorka vhodně použila kombinaci více metod (dotazník, rozhovor, anketa a analýza statistických dat).

Praktická část obsahuje prezentaci podmínek i průběhu experimentu a charakteristiku výzkumného souboru. Autorka prezentuje získaná data, následně je analyzuje a porovnává. Velmi přínosná je analýza výsledků regionálního šetření, kterou autorka porovnává s celostátními statistickými daty (např. s. 93). Získaná data z výzkumného šetření autorka přehledně zpracovala do tabulek a následně interpretovala v textu.

Autorka nepřeceňuje význam získaných dat, uvědomuje si, že se jednalo o regionální výzkum. Nezobecňuje získané informace s ohledem na velikost výzkumného vzorku, avšak velice citlivě a kvalitně propojuje teoretické i praktické zkušenosti. Je nutno ocenit snahu autorky o shromáždění doplňkových inspirativních materiálů k pedagogické diagnostice, které pro větší názornost zařadila do příloh.

Drobnou výtku lze namítnout k formulaci třetí hypotézy. Doporučuji autorce, aby v průběhu obhajoby objasnila, jakým způsobem hypotézu testovala (s. 68)

Autorka splnila požadavky pro vypracování diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě. Autorce doporučuji, aby v průběhu obhajoby zodpověděla následující otázky:

1. Zamyslete se nad problematikou kompetencí učitelky mateřské školy v souvislosti s pedagogickou diagnostikou školní připravenosti dětí na vstup do ZŠ.
2. Na základě prostudované literatury a realizovaného regionálního šetření se pokuste navrhnout preventivní opatření, jak snížit počty OŠD.
3. Zamyslete se nad možností posunout zahájení povinné školní docházky v ČR v souvislosti se vzrůstajícími počty OŠD od sedmého roku dítěte.

Hodnocení práce: **výborně**

V Praze 27. 4. 2006

PhDr. Jana Kropáčková, Ph.D.
katedra primární pedagogiky
PedF UK Praha